

Załącznik nr 2 Raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego Aktywne Pogranicza na lata 2025-2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko projektu dokumentu

RAPORT Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU „STRATEGII ROZWOJU PONADLOKALNEGO PRZYGRANICZNEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO AKTYWNE POGRANICZE” WRAZ Z PROGNOZĄ ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU DOKUMENTU

TUCZNA
19 WRZESIEŃ, 2025 R.

Spis treści

1. Informacje ogólne	2
2. Przeprowadzenie procesu konsultacyjnego.....	3
3. Otrzymane wnioski i sposób ich rozpatrzenia.....	1
4. Podsumowanie	1

1. Informacje ogólne

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko dla projektów dokumentów strategicznych (w tym strategii rozwoju ponadlokalnego) przeprowadza się postępowanie oceniające potencjalne skutki realizacji projektowanego dokumentu. W związku z powyższym Wójt Gminy Tuczną, jako lider Porozumienia, wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z wnioskiem o uzgodnienie zakresu dla opracowanego projektu „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego”.

Zgodnie z ustalonym zakresem został przygotowany raport „Prognoza oceny oddziaływania na środowisko projektu „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego Aktywne Pogranicze na lata 2025-2030”.

Działając na podstawie art. 39 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 r. poz. 1094 ze zmianami) Wójt Gminy Tuczną, jako lider Porozumienia, przeprowadził konsultacje społeczne projektu „Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego Aktywne Pogranicze na lata 2025-2030” wraz z „Prognozą oceny oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Przygranicznego Obszaru Funkcjonalnego Aktywne Pogranicze na lata 2025-2030”.

Strategia obejmuje swym zasięgiem gminy: HANNA, JANÓW PODLASKI, KODENÍ, KONSTANTYNÓW, MIASTO TERESPOL, LEŚNA PODLASKA, PISZCZAC, ROKITNO, SŁAWATYCZE, TERESPOL, TUCZNA, ZALESIE.

Konsultacje społeczne trwały od dnia 11.08.2025 r. do dnia 17.09.2025 r. i zostały przeprowadzone we wszystkich gminach Porozumienia.

Informacja dotycząca możliwości zgłaszania uwag, a także projekt Strategii, Prognoza oddziaływania na środowisko projektu strategii ponadlokalnej, zostały opublikowane na stronie internetowej Gminy Tuczną oraz na stronach internetowych pozostałych partnerów.

2. Przeprowadzenie procesu konsultacyjnego

Projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do zaopiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego¹. Równolegle zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, których celem było zapoznanie i umożliwienie zgłoszenia uwag i opinii wszystkim mieszkańcom obszaru Partnerstwa oraz partnerom społecznym i gospodarczym.

Wszyscy zainteresowani mogli zapoznać się z dokumentacją sprawy, tj. projektem Strategii rozwoju ponadlokalnego Partnerstwa Aktywne Pogranicze oraz Prognozą oddziaływania na środowisko do projektu Strategii. Dokumentacja dostępna była na stronach internetowych Lidera i członków Porozumienia, a ponadto wyłożona była do wglądu w siedzibie Gminy Tucza. Uwagi i wnioski należało składać wyłącznie na formularzach konsultacyjnych umieszczonych na stronie internetowej: drogą elektroniczną, pisemnie lub ustnie do protokołu

¹ pismo Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (sygn.: DNS-NZ.7016.175.2025 z dn. 19 sierpnia 2025r.) oraz pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie (sygn: WSTIV.410.36.2025.MK z dn. 8 września 2025r.)

3. Otrzymane wnioski i sposób ich rozpatrzenia

W toku konsultacji społecznych zgłoszono następujące uwagi (dodatkowo zgłoszono propozycję projektu, która została przekazana do zainteresowanej gminy w celu ewentualnego uwzględnienia podczas aktualizacji strategii):

Lp.	Rozdział i nr strony w Strategii	Treść Strategii, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi lub proponowany zapis	Uzasadnienie uwagi lub proponowanego zapisu	Odniesienie się do uwagi
1.	Wnioski z diagnozy. Kultura s. 13	W ramach przeprowadzonych analiz diagnostycznych, uwzględniających zarówno dane statystyczne, jak i informacje uzyskane podczas warsztatów partycypacyjnych z mieszkańcami, samorządami oraz lokalnymi organizacjami, zidentyfikowano istotny, niewykorzystany dotąd w pełni potencjał infrastruktury kulturowej skupiający się głównie w obiektach, które mogą pełnić ważną rolę w życiu społecznym na poziomie lokalnym i dzięki planowanym inwestycjom oraz możliwościom płynącym ze współpracy w ramach Partnerstwa	<u>Propozycja zapisu:</u> Identyczna sytuacja dotyczy świetlic wiejskich położonych w Gminie Terespol	Gmina Terespol dysponuje siecią odremontowanych świetlic wiejskich. Niestety nie są one wykorzystywane. Polityka kulturalna skupia się w Gminnym Centrum Kultury i z powodu wykluczenia komunikacyjnego wsi peryferyjnych adresowana jest przede wszystkim	Zapis w strategii ma charakter ogólny i odnosi się do wielu rodzajów obiektów. Dokonano zmiany lokalizacji na terenie gminy Piszczac, a ponadto dodano zapis bezpośrednio odnoszący się do

		– mogą zostać przekształcone w punkty aktywności o szerszym, międzygminnym zasięgu. Dysponują one odpowiednią przestrzenią oraz lokalizacją umożliwiającą dostęp także mieszkańcom sąsiednich gmin, Chodzi o obiekty w następujących lokalizacjach: • Dobrynka (gmina Piszczac), • Bokinka Królewska i Wiski (gmina Tuczn). Obiekty te, ze względu na swoje walory przestrzenne, historyczne, funkcjonalne i lokalizacyjne, posiadają potencjał do pełnienia roli centrów kultury, które włączone będą w sieć instytucji kultury w ramach całego obszaru Partnerstwa „Aktywne Pogranicze”.		do mieszkańców Kobylan. Niezbędne jest przekształcenie świetlic w Wiejskie Kluby Kultury i zapewnienie dostępu do oferty GCK mieszkańcom wsi położonych na peryferiach gminy.	świetlic wiejskich.
2.	Wnioski z diagnozy. Kondycja społeczna	niewystarczająca na obszarze POF Aktywne Pogranicze oferta działań	<u>Uwaga:</u>	Uważam, że utworzenie systemu	Strategia zakłada powołanie Rady

	(Zdrowie, Usługi Społeczne, Aktywność Obywatelska) s. 14	aktywizujących osoby starsze, których udział w populacji jest coraz większy	Należy powołać rady opiniodawcze w każdej jednostce samorządu terytorialnego należącej do POF Aktywne Pogranicze.	ciał konsultacyjno-doradczych wydatnie zaktywizuje społeczeństwo obywatelskie. W pierwszej kolejności należy powołać Rady Seniorów, następnie Młodzieżowe Rady Gmin/Miast, Współpracę Gmin z organizacjami pozarządowymi (w naszych warunkach przede wszystkim z OSP i KGW) również powinno się uregulować przez powołanie rady.	Społecznej dla całego partnerstwa.
3.	Wnioski z diagnozy. Gospodarka s. 14	coraz lepsza sytuacja na rynku pracy, wynikająca z ogólnych trendów na rynku pracy oraz częściowo z rozwoju przedsiębiorczości, co może stwarzać problemy z zapewnieniem pracowników w nieodległej przyszłości;	<u>Propozycja zapisu:</u> Katastrofalna sytuacja na rynku pracy osób z niepełnosprawnością. Brak realnej możliwości zatrudnienia.	Na terenie Gminy Terespol nie ma miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Nie oddają tego statystyki, ponieważ renciści poszukujący pracy nie są uwzględniani przy	Strategia opisuje sytuację całego Partnerstwa, a nie jedynie jednej gminy. Dodano zapisy w analizie SWOT

			<u>Uwaga:</u> Wnoszę o uwzględnienie w strategii potrzeby pozyskania inwestora, który stworzyłby na terenie POF Aktywne Pogranicze zakład pracy chronionej, najlepiej w formie spółdzielni inwalidów.	obliczaniu stopy bezrobocia. Aby znaleźć czasowe staże zawodowe, niepełnosprawni zmuszeni są do wykreślenia z ewidencji poszukujących pracy i korzystania z programów aktywizacji biernych zawodowo.	
4.	Analiza SWOT s. 16-17	Słabe strony	<u>Propozycja zapisu:</u> 10. Wykluczenie komunikacyjne wsi 11. Brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych		Dodano stosowne zapisy
5.	Spójność z celami polityki regionalnej strategii rozwoju województwa lubelskiego s.30	Cel Strategiczny 3 Wsparcie lokalnych społeczności 4.3 Włączenie i integracja społeczna	<u>Propozycja zapisu:</u> Stworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.		Wskazane cele wynikają bezpośrednio z SRWL 2030.

6.	MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ s.45	Miejscowości sołeckie – elementarne ośrodki obsługi; działania rozwojowe ukierunkowane na odnowę wsi m. in. poprzez realizację atrakcyjnych przestrzeni publicznych z wykorzystaniem lokalnych usług, wspieranie rozwoju specjalistycznych funkcji ośrodków wiejskich w oparciu o lokalne zasoby przyrodnicze i kulturowe;	<u>Propozycja zapisu:</u> Miejscowości sołeckie – elementarne ośrodki obsługi; działania rozwojowe ukierunkowane na odnowę wsi m. in. poprzez zapewnienie lokali usługowych oraz najemców zainteresowanych świadczeniem elementarnych usług rynkowych (agencja pocztowa, sklep spożywczy, punkt kasowy banku, gabinet zabiegowy, punkt apteczny).	Trudno nazwać wieś, w której, poza sołtysem i budynkiem świetlicy nie ma żadnych instytucji i podmiotów gospodarczych elementarnym ośrodkiem obsługi. Nacisk trzeba położyć na przyciągnięcie placówek handlu i usług a nie poprawę stanu infrastruktury.	Propozycja zapisu jest zbyt szczegółowa. Zapis w strategii już odnosi się do “lokalnych usług”.
7.	USTALENIA I REKOMENDACJE DLA LOKALNYCH DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH s.48	4. Przywrócenia i usprawnienia powiązań komunikacyjnych (w tym transportu zbiorowego) miejscowości sołeckich z ośrodkami skupiającymi lokalne i ponadlokalne funkcje usługowe (głównie ośrodki gminne);	<u>Uwaga:</u> Z perspektywy seniorów i osób niepełnosprawnych jest to kluczowy problem wsi sołeckich POF Aktywne Pogranicze.	Z uwagi na kluczowe znaczenie sprawnego transportu publicznego dla osób starszych i niepełnosprawnych, zapis dotyczący	Nd.

			Jest to bardzo słuszny zapis w strategii rozwoju.	usprawnienia powiązań komunikacyjnych miejscowości sołeckich z ośrodkami gminnymi należy uznać za w pełni uzasadniony. Umożliwienie swobodnego dostępu do usług publicznych, opieki zdrowotnej oraz życia społecznego jest nieodzowne dla zapewnienia godnych warunków życia i aktywizacji tych grup społecznych.	
8.	USTALENIA REKOMENDACJE DLA LOKALNYCH DOKUMENTÓW PLANISTYCZNYCH s.50	3) wykorzystania do rozwoju funkcji przedsiębiorczości pozarolniczej w pierwszej kolejności terenów już częściowo zainwestowanych oraz typu <i>brownfield</i> , a za główne strefy rozwoju gospodarczego traktuje się tereny podmiejskie i w ośrodkach gminnych na	<u>Propozycja zapisu:</u> Pozyskanie inwestorów skłonnych do zatrudniania osób niepełnosprawnych. Wsparcie w utworzeniu na terenie POF Aktywne pogranicze spółdzielni inwalidów		Propozycja zapisu jest zbyt szczegółowa. Nie uwzględniono.

		kierunkach głównych powiązań transportowych;	lub innego zakładu pracy chronionej.		
9.	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA PROCESIE OPRACOWANIA STRATEGII s.73	W Budowa/adaptacja budynku z przeznaczeniem na dzienny dom pomocy społecznej Utworzenie punktu żywieniowego dla osób potrzebujących System mobilności – transport publiczny (w tym dla dzieci oraz osób starszych i niepełnosprawnych) Edukacja dla bezpieczeństwa (dzieci) Międzygminne usługi opiekuńcze i specjalistyczne Rozwój ekonomii społecznej Projekt „Praca w (sąsiedniej) gminie” – strona internetowa z lokalnymi ofertami pracy (w tym dorywczej/sezonowej) oraz ofertami współpracy, pomocy (np. mobilność) Wspólne projekty w dziedzinie edukacji i podniesienia jakości kształcenia dorosłych (np. kursy językowe) Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży (nowe umiejętności, języki obce) Budowa/adaptacja budynku z przeznaczeniem na przedszkole System pomocy osobom bezdomnym Infrastruktura zdrowia	<u>Uwaga:</u> Dzienny dom pomocy społecznej jest bardzo potrzebny na terenie POF Aktywne Pogranicze. Ważne jest, aby osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc w rehabilitacji i integracji społecznej jak najbliżej miejsca zamieszkania bez konieczności uciążliwych dojazdów. System transportu publicznego jest wyzwaniem XXI wieku. Utworzenie sieci przewozów autobusowych rozwiąże problem wykluczenia komunikacyjnego osób, które z różnych		Nd.

			względów nie mogą prowadzić pojazdów mechanicznych. Portal internetowy z lokalnymi ofertami pracy i pomocy sąsiedzkiej to również bardzo potrzebna inicjatywa.		
10.	PARTYCYPACJA SPOŁECZNA W PROCESIE OPRACOWANIA STRATEGII s.74	Inne	<u>Propozycja zapisu:</u> Pozyskanie inwestora zainteresowanego budową Zakładu Pracy Chronionej.	Na terenie Gminy Terespol nie ma miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Nie oddają tego statystyki, ponieważ renciści poszukujący pracy nie są uwzględniani przy obliczaniu stopy bezrobocia. Aby znaleźć czasowe staże zawodowe, niepełnosprawni zmuszeni są do wykreślenia z ewidencji poszukujących pracy i korzystać z programów	Propozycje przedsięwzięć przedstawione w tym rozdziale odnoszą się do propozycji przedstawionych podczas spotkań z mieszkańcami.

				aktywizacji biernych zawodowo.	
11.	ZAŁĄCZNIK 1. LISTA PROJEKTÓW REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGICZNE s.55	Budowa Domu Opieki Społecznej w Terespolu	<u>Uwaga:</u> Placówka wsparcia dziennego na terenie gminy zamieszkania (sąsiadującego miasta) jest niezbędna z uwagi na wykluczenie komunikacyjne, które dotyczy szczególnie osoby niepełnosprawnej, pozbawione możliwości prowadzenia samochodu.	Uruchomienie placówki wsparcia dla osób niepełnosprawnych jest niezbędne na terenie Miasta lub Gminy Terespol. Obecnie osoby niepełnosprawne zmuszone są dojeżdżać do Gminy Kodeń, jak już wspomniałem zarówno Gmina Kodeń, jak i Gmina Terespol są terenami wykluczonymi komunikacyjne.	Nd.
12.	ZAŁĄCZNIK 1. LISTA PROJEKTÓW REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGICZNE s.58	Budowa i rozbudowa infrastruktury kultury (świetlic wiejskich), stworzenie wielofunkcyjnego Centrum Kultury Wiejskiej w Łobaczewie Dużym	<u>Propozycja zapisu:</u> Powiększenie stanu etatowego Gminnego Centrum Kultury. Przekształcenie	Infrastruktura kulturalna Gminy stoi na bardzo wysokim poziomie. Niestety centralizacja zarządzania kulturą	Zmiana nazwy i zakresu może być zaproponowana przez pomysłodawcę projektu (w tym

			istniejących świetlic wiejskich w filie GCK.	sprawia, że jest niewykorzystywana. W tym kontekście pomysł budowy kolejnego budynku kultury, który stałby pusty jest mocno chybiony. Zamiast tego wnoszę o ożywienie wspaniałej sieci świetlic. Świetlice należy ponownie włączyć w struktury GCK, tym razem jako jego filie (Wiejskie Kluby Kultury). W każdej wsi mieszkańcy powinni mieć przynajmniej raz w tygodniu możliwość wzięcia udziału w zajęciach prowadzonych w siedzibie głównej. Nie jest to nowe rozwiązanie w Białej Podlaskiej oprócz głównej siedziby BCK funkcjonują trzy	przypadku Gminę Terespol).
--	--	--	---	---	-----------------------------------

				mniejsze Kluby Kultury.	
13.	ZAŁĄCZNIK 1. LISTA PROJEKTÓW REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGICZNE str. 79	Stworzenie wspólnej oferty turystycznej (portal internetowy, szlaki turystyczne (rowerowy, kajakowy, pieszy, konny, tematyczne (np. religijny, historyczny	Inwentaryzacja oraz konserwacja pomników na cmentarzu parafialnym w Komarnie (włączenie miejsca do tworzonej oferty turystycznej)	Zabezpieczenie (lub remont) przed zniszczeniem z powodu upływu czasu pomników wykonanych przez miejscowego (już nieżyjącego) „artystę” Pana Skórę. Pozostało niewiele tych pomników na cmentarzu w Komarnie. Wśród tych pomników jest też pomnik Pana Skóry, który również wymaga konserwacji.	Zakres projektu został określony przez wnioskodawcę i może być przez niego zmieniony. Uwaga przekazana do wnioskodawcy do uwzględnienia w pracach nad projektem i aktualizacją strategii.
14.	ZAŁĄCZNIK 1. LISTA PROJEKTÓW REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGICZNE str. 131	Wsparcie osób starszych i zależnych (organizacja zajęć dla seniorów, domy opieki społecznej, itp.)	Utworzenie np. klubu dziennego pobytu osób starszych z okolicznych miejscowości lub pensjonariuszy DPS – jako miejsce w której	Zaadoptowanie i przystosowanie niewykorzystanych pomieszczeń w Szkole Podstawowej w Komarnie Kolonii. Czyste powietrze, spokojne	Zakres projektu został określony przez wnioskodawcę i może być przez niego zmieniony. Uwaga przekazana do

			mogą spotkać się seniorzy z okolicznych wsi.	miejscowości przy jednoczesnym nieodległym położeniu od Konstantynowa. Społeczeństwo się starzeje i będzie większe zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze.	wnioskodawcy do uwzględnienia w pracach nad projektem i aktualizacją strategii.
--	--	--	---	---	---

4. Podsumowanie

W dokumencie projektu Strategii wprowadzono zmiany wynikające z konsultacji społecznych zgodnie z informacjami przedstawionymi w Rozdziale 3. Ponadto wprowadzono następujące zmiany wynikające z konsultacji z UMWL w ramach procedury opiniowania Strategii Innego Instrumentu Terytorialnego:

1. W spisie treści rozszerzono rozdział dotyczący Partycypacji społecznej i nadano mu brzmienie „Partycypacja społeczna w procesie opracowania, realizacji i ewaluacji strategii”.
2. W części diagnostycznej w zakresie Kultury dokonano zmian polegających na podkreśleniu potrzeby współpracy gmin.
3. Dokonano zmian w opisie projektów zintegrowanych podkreślając ich związek z instrumentem IIT.
4. Dodano zapisy dotyczące Partycypacji Społecznej na etapie realizacji strategii i oceny efektów strategii.

W stosunku do wersji przekazanej do konsultacji społecznych wprowadzono także poprawki o charakterze technicznym i porządkującym dokument Strategii oraz poprawki redakcyjne i edytorskie. Dodatkowo, po konsultacjach z poszczególnymi gminami, w Załączniku nr 1 – Lista Projektów Realizujących Cele Strategiczne – usunięto następujący projekt: Gmina Konstantynów – „Budowa biogazowni”.